

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség:
Főir 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Hirdetéseket
a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.
Nyilttér petit sora 30 kr.

Ketté vált társulat.

Ellenére annak a nagy hű-hónak, melylyel a még zsenge-korát élő Hoffmann-párt hirtelen feltámadt vízijogászai a Csongrád-sövényházi ármentesítő társulat ketté válását, illetőleg Pallavicini Sándor örgróf, és társainak a társulat kebeléből való kibocsátását fogadták, az ma már mégis befejezett tény.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter daczára a közbevetett felebezéseknek a társulatnak 1896. december 10-én hozott közgyűlési határozatát 80477/V/2—896. sz. rendeletével jóváhagyva, az örgróf és érdektársainak a társulat kebeléből való kibocsátását mondotta ki.

Mélyen sajnáljuk Csongrád város ártéri birtokosait, ámde, hogy az őnmaga által ásott verembe esett, arról a dolognak ilyen irányban való tereleése után, már valamit tenni alig lehet.

A társulat ketté válása s véle a nagyobb tehernek nyakunkba szakadásának egyik okozója tagadhatatlanul a Hockos-világ volt. Annak a pártnak ez volt az egyik főprogramja, ott szerezte a nép azt az információt, hogy Csongrád város ártéri birtokosága építette Pallavicini örgrófnak a

gátat és hogy mi a saját véres verejtékünkön szerzett pénzen védelmezzük őt meg az árviz elől s hogy a társulat létrejövételének a szabadelvű párt az oka. Pedig annak a pártnak vezetősége jól tudta, hogy törvényen alapuló miniszteri rendelettel lett a társulat épen Csongrád város ártéri birtokosának érdekében közérdekűnek kimondva és megalakítva; hogy a szabadelvű párt soha sem akarta a társulatnak Pallavicinivel ilyen való megalakítását, hanem a bele kényszerítés után is azért küzdött, hogy ha már bevonattunk is a társulatba, ha egy igazgatás alá leszünk is véve, legalább pénzügyileg külön állók legyünk.

Ennek folytán hiányzott a társulatból megalakulásától kezdve a szétválásig mindig az, mi egy társulat egybehangzó, üdvös működésének a legfőbb kelleke: az egyetértés, a béke.

És ha átolvassuk a miniszteri rendeletet, könnyű kiérezni belőle, hogy Pallavicini Sándor örgrófnak épen ez volt az ürügye, melylyel Darányi Ignác földmívelésügyi minisztert arra birta, hogy az ő ajánlatát elfogadva, rendeletében a társulat ketté osztását mondja ki.

A miniszteri leirat az a része így szól:

„Ezen határozatom meghozatalánál az alábbiakban ismertetett körülményeket és szempontokat vettem tekintetbe illetve irányadóul:

Csongrád község képviselő testülete f. évi április 22-én tartott közgyűléséből 4890 sz. a. kelt feliratában — utalással arra a tulsulyra, melyet a mindszent-algyői hitbizományi uradalom a társulatban, az összes szavazatok felének birtokában érvényesíthet, az iránt folyamodott hozzám, hogy a szavazatok felének egy társulati tag által való gyakorolhatását megállapító törvényes rendelkezések módosítása iránt a vízjogi törvény tervbe vett revisiója keretében intézkednem, addig pedig míg a törvény megfelelő módosítást nyerend, a társulatnál a ministeri biztos intézményt tartanám fenn.

Ezzel szemben Pallavicini Sándor örgróf — f. évi május 24-én kelt előterjesztésében — utalva amaz érdekkellentétekre, melyek uradalma és a társulat felső öblözete között fennállanak és a társulatban való békés együttműködésnek lehetőségét is kizárják. — azt kérelmezte, hogy az 1884. évi XIV. t.-cz. 2. §-ában biztosított jogomnál fogva a csongrád-sövényházi ármentesítő- és belviz szabályozó társulatot újra szervezném, oly képen, hogy az két

TÁRGYA.

Pedagógiai esetek.*

— Irta: SÁGHY MIHÁLY. —

(Folyt. és vége.)

II.

— Nincs ennek rajtam kívül senkije, tanító ur kérem; — mutatta be a kis ujonczot az összetöpörödött anyóka, a ki maga is istápolásra van már szorulva.

Meg is látszott a kis Pajkó Janin, hogy mennyire nélkülözi a gondos anyai kezét; az a kis kabát, mely egyedül védte a novemberi hűvös idő ellen, foltoktól tarkázott; mezitelen lábait vörösrre marta a csipős szél s látszott, hogy egész testében fázik az ártatlan. Hosszúra nőtt haja ráhajlik apró szemekre, melyekkel sóvárogva pillant a zugva égő kivörösödött vaskályhára.

A gyereknép is szánakozva nézte az új iskolatársat. Mikor az öreganyja elment, leültettem közel a kályha mellett levő padba. Azután folytattam a tanítást. Már a harmadik betűt ismerttettem. Pajkó Jani le nem vette rólam a szemét, csak úgy nyelte a szavaimat. Mikor a többiek irtak, olyan szomoruan nézte

* „Néptanító Lapja” ez évi 1-6 számából

őket, mintha mondta volna: Istenem, ezek már mennyit tudnak, én még semmitsem!

Láttam, mint küzd magával a gyerek, hogy szoritja vissza kikötő könyveit; de nem birt szívifájdalmával, mert két alagördülő könyvpár nedvesíté meg arczát. Kivettem a fiókból egy régi, eltévelyedett gazdátlan táblát és oda adtam neki. Mielőtt megakadályozhattam volna, megcsókolta a kezemet. A kézcsókot nem tanulta senkitől, csak úgy, a szíve parancsára cselekedte meg azt. A szomszédja meg adott neki egy darab palavesszőt. Nyájas tekintettel köszönte meg a szíveséget. Aztán a táblára irt betűt próbálta másolni. Szakasztott olyan lett az írása, mint a milyet én a táblára irtam. Meg voltam lepetve nagyon. Számoltatni kezdtem 1—20-ig. Gondolkozva, határozottan felelt — helyesen. Megdicsértem az egész osztály előtt. Megsimogattam kócos haját gyöngéden és a gazdátlan táblát neki adtam ajándékba.

Délután válogattam a fiaim ruhái között. Egy kabátot, nadrágot és egy pár viselt czipőt tettem félre. Beleöltöttem a fiut s úgy eresztettem haza. Az öreganyja el is jött megköszönni a jó akaratomat.

Teltek, multak a napok, már vizsgálat felé járt az idő. Ez alatt Pajkó Jani az egész osztály kedveltje lett. A fiu eszéssége, jó maga-

viselete imponált nekik. Az osztályban az első padban második tanuló volt. Az első helyen a jegyző ur nagyreményű Aladárja székeit. A ki ugyan Pajkó Jani mellett az írva-olvasás tudományában meg sem állhatott, de a többieket mégis tulszárnyalta. Meg aztán haragot sem akartam szerezni magamnak a jegyző ur személyében. Az árva fiu sem kívánczolt az első helyre.

Egyszer azonban panasz érkezett Aladárja. Összeveszett egyik iskolatársával, a kinek a képén kék foltokat hagyott az Aladár kezényoma. Ez aztán határozott. Aladárt büntetésül a második helyre ültettem. Pajkó Jani lett az első diák. A helyesere két pártot teremtett az osztályban. Az egyik Pajkó mellett foglalt állást, a másik meg Aladárt vallotta vezérének.

Történt, hogy óráközben a gyerekek kint játszottak az udvaron. Volt az osztályban egy vézna, beteges fiu, a Donka Lajos. Szaladgálás közben összeütközött Aladárja, hogy mind a kettő elestek. Aladár mérgében rávetette magát a beteges gyerekre s kezdte ütlegelni. A többiek nézték és nevettek. Egyszer csak kivált a csoportból az árva fiu s merészen oda lépet Aladárhoz.

— Aladár, ne bántsd Donkát! — mondta kérőleg.

felé osztván, a két öblözet, illetve társulat között a dong-gát-csukás-vidreéri nyílt csatorna képezze a határvonalat.

Miután a multban szerzett tapasztalatok tényleg kellő bizonyítékokat szolgáltatnak arra, hogy a csongrád-sövényházi ármentesítő és belviz szabályozó társulat jelenlegi összealkotásában, a mindszent-algyői hitbizományi uradalom által gyakorolható tulsulynál fogva önkormányzati működésre alkalmas szervezetet nem képez, miután további kiváló gondoskodásom tárgyát kell, hogy képezze a társulat önkormányzati működésének előfeltételeit megvalósítani, — s mert az ögróf által szétválasztani javasolt két öblözet között a dong-gát-csukás-vidreéri nyílt csatorna meati töltések alkalmas vízváltó vonalat képeznek, — Pallavicini Sándor ögróf javaslatát a további tárgyalások alapjául elfogadtam s miután a folyamatba tett előkészítő tárgyalások során a szükséges adatok összeállítottak és a számítások megejtettek, az ezek eredményéhez képest — a kiválás feltételeinek részletes meghatározásával szövegezett ajánlatot az egyezkedés eszközölhetése végett a f. évi december 10-ikére összehívott társulati közgyűlés elé bocsáttottam.

Az ártéri birtokosság fennen hangoztatott kívánsága tehát teljesedésbe ment.

Ámde mit látunk: saját kívánságának teljesedésétől megijedt az ártéri birtokosság s mult évi decemberi társulati közgyűlésen képviselői akként nyilatkoztak, hogy letérnek a vádaskodás utjáról s jövőben szeretni fogják Pallavicini Sándor ögróft nagyon, annyira, hogy ezen kiváló szeretet ösztönénél fogva többé azt a rég hangoztatott külön válást nem óhajtják.

Ha hiba volt az, hogy egy párt a társulat végleges megalakulása és leszámolása előtt annak ügyeinek bírálását a néptömeg közzé dobta, még nagyobb hibája volt az ártéri birtokosságnak az, hogy a midőn a kérdés ugy szólván idő szerűvé lett, az

addigi vezetőktől elpártolva oly egyéneket tolt az előtérbe, kiknek 98%-a csupán annyit ért az ügyhöz, hogy ez a társulat valamikor megalakult és hogy van.

De hibás az is, aki oly megbízást vállalt magára, melyhez nem ért.

Mert hiszen noha az együttmaradást mi magunk a birtokosságra nézve, ha igazságos becslés vezetettik keresztül, mindig előnyösebbnek tartottuk, mint a külön válást, de ha ezen előnyöket a külön válással nyert autonomia előnyeivel egybe vetjük, feltéve hogy általa megnyerjük azt, mi egy társulat üdvös működésének a főkelléke: a b e k é t, a kiválás, igazságos számításokon keresztül vezetve, ha nem előnyösebb is, felér vele.

Nem azt kellett volna tehát az ártéri birtokosság ujoncz megbízottjainak a decemberi közgyűlésen vitatni, hogy feloszlás lesz-e vagy külön válás-e az, ha a társulat kebeléből Pallavicini Sándor ögróf kilép, hanem lelkiismeretesen tanulmányozni a kérdést s hozzászólni az egyes tétel helyes vagy helytelenségéhez s rámutatni s jegyzőkönyvbe vétetni azt, hogy Pallavicini mennyit és miért tartozik még Csongrád város ártéri birtokosainak a külön válás esetén megtéríteni.

Pedig a tisztelt vízi jogászok minderről beszéltek, csupán erről nem. Mindennek nyoma van a társulati közgyűlés jegyzőkönyvében, csupán ennek nincs. És ez az oka, hogy a miniszter Pallavicini Sándor ögróf ajánlatát en bloc elfogadva jóváhagyta.

Igaz, hogy a közgyűlési határozat meghozatala után a miniszterhez beadott felebbzésükben már ehhez a dologhoz is hozzászóllottak, ámde mint a miniszteri leirat mondja, azok önkényes adatokkal lévén támogatva — okmányilag nem igazoltattak — figyelembe vehetők nem voltak.

Az így megejtett külön válást Csongrád város ártéri birtokosainak érdekére nézve mi is károsnak tartjuk s csak helyeselni tudjuk azt az álláspontot, melyet a községi képviselőtestület Szvoboda Ferencz indítványára elfoglalt t. i. hogy a miniszteri rendelet ellen a rosszul informált miniszterhez a kellőkép informálandó miniszterhez felterjesztéssel él a végett, hogy ezen alapon számításra s téves indokokra fektetett s a felső érdekeltiségre elviselhetetlen terhet hárító szerelmes rendeletét az igazságnak megfelelőleg változtassa meg.

Mert hiszen kevés számításal kimutatható az, hogy együtt maradás esetén a jelenlegi becsléssel normális körülmények között egy becsold ártéri költsége 1 frt, külön válás esetén pedig 1 frt 47 krra s így megközelítőleg másfél annyira rugna és mi ennek az oka, nem egyéb mint az, hogy azt a 269,476 frtot, mely szintén alap befektetést képez a számításoknál, a miniszter figyelmen kívül hagyta.

Ezt a miniszteri intézkedést tehát egyszerűen tudomásul venni nem lehet, édes mindannyiunk közös érdeke van itt szóban, együttes erővel el kell követni mindent, hogy érdekeink megóva s jogos kívánságaink teljesítve legyenek.

Maga a nép pedig levonhatja a következtetést ebből, hogy nem a nagy hang, hanem a szerény munkálkodás az, mely az ő érdekeit megóvja és megvédelmezi s hogy az a rendszer, melyet ma követ, hol az egyik, hol a másik pártnak áll a háta megé, épen az ő érdekeit öli meg.

A községi közgyűlésből.

Daczára annak, hogy a f. hó 27 én tartott közgyűlés, mindössze-vissza is kevés tárgyat ölelt fel, mindazonáltal egyike volt a legfontosabb közgyűlések egyikének, mert ott olvasták fel a miniszteri leiratot, melyben jóvá lett hagyva a „Csongrád-sövényházi ármentesítő társulat” kette-válása. Vagyis a miniszter, a december hóban tartott ármentesítő társulat által hozott határozatot jóváhagyta.

A közgyűlésben feltűnt, hogy a községi közgyűlés azon tagjai, akik a társulati közgyűlésben elbicskáltak az ártéri birtokosság érdekeit az által, hogy az ügyet nem tanulmányozva, ab in visis a negatív terére léptek, a helyett, hogy az ártéri birtokosság az elválásból eredő hátrányait és és anyagi károsodását, mint a kisebbség véleményét jegyzőkönyvbe vétették volna, mert midőn bekövetkezett a katasztrófa, jónak látták nem meg jelenni.

Pedig hat, cseppet sem ártott volna az egészségüknek, ha másért nem, hát legalább okulas szempontjából, ha meghallgatták volna Szvoboda Ferencz ur érveléseit és Söhllya Gyula főjegyző ur szentencziáját, aki alaposan rájuk olvasta, hogy azért a csekély. körűbelül 300.000 frt karért, mely ez által a csongrádi ártéri birtokosokat érte, egyenest a társulati közgyűlésben verekedő szó-szólokát tette felelőssé. Ugyanis a jegyző előterjesztése után Szvoboda Ferencz községi képviselő szólalván fel, körül belül a következőket terjesztette elő, hogy ő a felolvasott miniszteri rendelet tudomásul vételéhez nem járulhat, mivel Pallavicini kibocsájtása által a felső érdekeltiség, s különösen a csongrádi ártéri birtokosok helyzete nagyon megnehezült egy, a miniszter, biztos ur szerint is nagyon olcsón igazgatott társulatnak a sövényház-szegedi ármentesítő

Aladárban fölszökött a gőg és a bosszu s oda szólt neki:

— Mit akarsz, te koldus!

A szegény fiu elfordult és sirt keservesen. Ugy is jött be az osztályba. Kérdeztem: mi baja? De nem felelt, csak zokogott tovább. Egyik gyerek mondta el az esetet. Megdorgáltam Aladárt keményen. Elmondtam nekik, hogy ez az árva fiu nem vét senkinek, hogy a legszorgalmasabb mindnyájuk között, mindnyájukat szereti és nem tehet arról, hogy ő olyan szegénynek született s most is egyik társának kelt a védelmére, — hát miért nem szeretik őt?

Aztán pedagógiai fogáshoz folyamodtam.

— Álljanak föl azok, a kik szeretik Pajkó Janit.

Fölállt az egész osztály. Még Aladár is kénytelen-kelletlen.

— Te is, Aladár? — kérdém tőle és merőn a szeme közé néztem.

A fiu kiállotta tekintetemet és mondá:

— Én is.

Nemsokára meg is győződtem Aladár igazmondásáról. Egy alkalommal az érdem-sorozati napló kiállítása végett ott maradtam délig az osztályban. Egyszer nyílik az ajtó

és belép Aladár, kezében egy csomaggal. Oda ült Pajkó mellé és susogva mondta:

— Egyél, Jani, neked hoztam.

*

Az osztályvizsgálaton föl hívtam a plébános ur figyelmét az éles eszű fiura. A plébánosnak megtetszett a gyerek s kijelentette, hogy iskolázatni fogja. Oda vette magához a parokiára és ellátta mindennel...

... A mint az évek röpké szárnyon vonultak át fölöttem, ránezbarázdákat hagyva az arczomon, azt vettem észre, hogy az árva fiu már a gimnázium osztályait végzi. Az utcán messziről megismertem a színehagyott, de ép kabátban, mely valamikor a tisztelendő ur porhüvelyét fődte. Sohasem felejt el köszönni. ha meglát és — mindig meglát.

Emlékszik még nyilván jó bánásmódomra... talán?

Ha én, a néptanító, nem jelölöm meg életirányát a gyerekeknek, azért mert szegény, elhagyott árva volt, vajjon lehetett volna-e belőle valami?

Igen: kubikos; mig így, esze után, még püspök is válhatik belőle. Segitse is rá az Isten!

és belvíz szabályozó társulatnak a földművelésügyi miniszterium által jóváhagyott költségvetése a lapján tett számításokat, ezek szerint a számítások szerint egy üttmaradás esetén egy beeshold ártéri költsége rendkívüli eseteket kivéve, évenként egy frtra, különválás esetén pedig a felső öblözethen 1 frt 47 kr-ra, tehát megközelítőleg másfél annyira rugna.

Ily ártéri kirovás mellett a csongrádi határban egy kat. hold 1. osztályú szántó föld terhe az állami és községi adóval együtt a 28-as ártérben 8 frt 05 kr., a 30-as ártérben pedig 14 frt 93 kr., vagyis oly összeget tenne ki, mennél többet haszonbér fejében is alig kapbat a tulajdonos, a melyet tehát általában is, de különösen a mai gazdasági viszonyok között állandóan megbírni lehetetlen. Hát meg ha ehhez az időnként előforduló nagyobb árvizek által okozandó rendkívüli költségeket is hozzá vesszük.

Ezen oknál fogva, de meg különösen azért is, mivel a miniszteri határozat indokainak a Csongrád városa mint szintén ártéri birtokos, s több csongrádi birtokos nevében benyújtott föllebbezés indokával való egybevetésével arról győződött meg, hogy a miniszter ur. mikor a felolvasott határozatot magáévá tette, a föllebbezésben felhozott indokok iránt nem volt kellőképp informálva, mert noha a föllebbezésben a társulat főkényve vonatkozó czimel és tételre hivatkozással ki volt mutatva,

- 1) hogy a társulat megalakítása utáni általános felvételek, tervek készítése, tuvarok s a többire kiadott 29,112 frt 53 kr.,
- 2) Védelmi vonal felszerelésére fordított 5711 frt 43 kr.,
- 3) a zsilip építésre beadott 6750 frt 74 kr.,
- 4) a töltések gyepesítésére fordított 4469 frt 24 kr.,
- 5) A belvíz levezetési tervek elkészítésére kiadott 5445 frt 36 kr.,
- 6) az ártérfejlesztés- és osztályozásra fordított 82,452 frt 18 kr.,
- 7) a dongéri belvíz levezetése fordított 5111 frt 24 kr. és végre
- 8) a nyílt csatorna felső részének kiépítésére fordított 129,364 frt 81 kr. összesen tehát 269,476 frt szinten alapbefektetést kepez, tehát annak aranyos része, vagy legalább fele szintén az alapbefektetésül kiűntetett 1,260,411 frt 81 kr-hoz lett volna számítandó, mindamellett ezen súlyos érvet a miniszteri határozat teljesen mellőzi.

Mert továbbá, noha a felső érdekelt-ség súlyos megterhelhetésének kimutatása végett tett számítások alapját képező sővényház-szegedi társulatnak, a földművelésügyi miniszterium által jóváhagyott, 1897. évi költségvetése a föllebbezéshez volt csatolva, még is azt mondja a miniszteri határozat indokolása, mintha a föllebbezésbeli számítások mivel sem lettek volna támogatva; ellenben, az azon képtelenség igazolására, mintha Pallavicini kibocsájtása által a felső érdekelt-ség terhe kisebbednék, készített s a föllebbezés által minden tételében alaptalannak igazolt számítását meg alaposnak állítja.

Az előrebocsájtottak után, annak további vitatását és bizonyítását, hogy a fenálló törvények szerint a miniszter ur saját-kép jogosultsággal sem birt ugy határozni, a mint határozott; ez uttal mellözve, azt az indítványt terjesztette elő, hogy mondja ki a közgyűlés, mint a szintén ártéri birtokos Csongrád város közönségének törvényes képvisellete, hogy a felolvasott 80.477/V/2 szám alatt kelt miniszteri rendelet ellen a rosszul informált minisztertől, egy lehetőleg minden tételében okmányokkal támogatott felterjesztést intéz a kellőképp informálandó miniszter urhoz a végett, hogy egy alaptalan számításra s téves indokokra fektetett s a felső érdekelt-ségre elviselhetetlen terhet hárító sérelmes rendeletét az igazságnak megfelelőleg változtassa meg; továbbá, hogy utasítsa a közgyűlés az Előljárást, az indítvány folytán szükséges intézkedések megtételére.

13-ik szám alatt, elhatározta a közgyűlés, hogy a vasárnapi ismétlő iskolák

helyett, gazdasági ismétlő iskolákat állít és azokat megfelelő tanerőkkel látja el mind az ideig, még az állam, az iskolákat át nem veszi.

A tárgysorozat 14 ik száma alatt, a 108.054 sz. a. bejűgyminiszteri rendelet nyerte elintézését. Ugyan is: a csongrádi vadászterületeket az ősszel tartott nyilvános árverés alkalmával, a községi közgyűlés határozatához képest, hat részletbe adtak ki haszonbérbe. Ezekből két részletre ifj. Cs. Forgó József felül ígért, minek következtében Csongrád megye alispánja erre a két részletre újabb árverési határidő kitűzését rendelte el. Ezen határozat ellen, Szabó Imre kir. közjegyző és Fekete Rókus földbirtokos a belügyminiszteriumhoz felebbezett. A m. kir. belügyminiszter az az alispán határozatát megsemmisítette és a községi közgyűléshez, mint illetékes hatósághoz küldte az utasítással, hogy Cs. Forgó József ajánlatára nézve határozzon, hogy azt elfogadja-e, vagy vissza utasítja. Sohlya Gyula főjegyző referálta az ügyet, azt ajánlotta, hogy a községi közgyűlés az utóajánlatot utasítsa vissza: mert az árverési feltételek értelmében utóajánlat nem tehető, azon felül, ha az utóajánlatnak hely adatik, ugy jövőre nézve egyesek kifogják a helyzetet aknázni oly módon, hogy az árverésen meg sem jelenve, utóajánlatot tesznek és így minden községi árverést megsemmisítenek. De azon felül, ifj. Cs. Forgó József jelen is volt az árverésen, sőt mi több, egy részletet ki is vett, tehát módjában állott a többi részletre is árvereznie, de ezt nem tette.

Sohlya Gyula főjegyző ur indítványát a közgyűlés magáévá tette és ifj. Cs. Forgó József utóajánlatát egyhangulag visszautasította.

A 17-k soroza alatt, Szabó Mihály előfogatos részére 50 frtot utalványoztak.

Ezután visszautasították a m. kir. Pénzügyigazgatóság illetéktelen beavatkozását, a fogyasztási adókezelő személyére nézve.

UJDONSÁGOK.

— **Gyűlések a vármegyén.** Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága február hó 3-án délelőtt tartja ezen havi rendes ülését a vármegyeház kistermében. Ugyanezen nap délután a fegyelmi választmány ülésze ugyanott. — A vármegye törvényhatósági bizottsága pedig február 12-én tartja ez évben első rendes évnegyedes közgyűlését.

— **Fuzió.** Nem az országgyűlési pártok fuziójáról van ugyan szó, hanem két szabadelvű párti lap egybeolvasásáról: a „Soproni Ujság“ és a „Soproni Hirlap“ „Sopron“ czim alatt egyesültek. Mi részünkről a legnagyobb örömnünknek adunk kifejezést, nem csak azért: mert a most egyesült „Soproni Ujság“-hoz szoros barátság fűz bennünket. Mert hiszen, egy ugyanazon ügyért, a szabadelvű haladás ügyéért küzdöttünk a nevezett lap harcosai között, hanem azért is: mert a két lap egyesülése által erőt és kitartást nyer a sopron megyei reakcióval szemben, a szabadelvűség ügye. Mint szerény munkásai a „Soproni Ujság“-nak, üdvözljük a „Soproni Ujság“ és a „Soproni Hirlap“ hamvaiból phönixként feltámadt „Sopron“-t.

— **Egy szerkesztő bűnügye.** P i n t é r Gyulát, a „Szentesi Lap“ felelős szerkesztőjét és Sima Ferencz kebelbarátját a szegedi kir. törvényszék, két rendbeli hivatalos sikkasztásért vad alá helyezte és ezt a tör-

vényszéki határozatot most a kir. tábla — a közbevetett föllebbezés elutasításával jóváhagyta.

— **Eljegyzés.** Gullay Lajos kereskedő, Lászlóné Gullay Ilona urnó fivére f. hó 24-én tartotta eljegyzését Paulics Károly szentesi vas- és fűszerkereskedő kedves és szép leányával Annuskával. Gratulálunk!

— **Bicskás suhancok.** Turi Lajos és Turi György 18—19 éves nyálkás száju legényhétm né suhancok, a f. hó 25 én délután egy kicsit többet öntöttek fel az idei bicskanyió lőréből annyira, hogy valóság-gal legényeknek képzeltek magokat. Legénységök tudatában, miután végig orditozták az utcákat, a külső Ártézi kútnál merigető szolgáló lányokat egyenkint és összesen szájon és orron verték, későbbén ezen vitézi tettel sem érték be, hanem a kültéri iskolából hazafelé igyekező 7—8 éves gyermekeket kezdték lökdösmi és ütlegelni. Ezt a legénykedést már Weisz Dávid öreg izraelita kereskedő is megsokalta, oda szól nekik, hogy miért nem hagynak békét a gyermekeknek. Erre a két nyáladék suhanc hiúságokban megsértődve és uri passziójukban megháborítva, a hivatlan közbeszóllás által, dühbe jöttek; rá verették magokat a különben is elagrótt Weisz Dávidra, azt leteperték és az elmaradhatlan bicskát a fejébe szurták. Éppen akkor ment arra Alács Lajos fiatal bognár iparos, ki alig néhány hete nősült meg. Mivel mind a két jómadarat ismerte, először is azt a megjegyzést tette: „azt mondják, az idei bornak nincs ereje, de ugy látom, mégis meglehet tőle bolondulni“. Ezuttal oda szól nekik: „Mit csináltok, minek bántjátok a járó-kelőket“. De már ezt a rendutasítást csak nem tűrhette el két ilyen kipróbált duhaj firma, neki rugtattak és Alács Lajosnak ugy a lapoczkája alá szurtak a bicskával, hogy a tüdejében állt meg a dikics hegye. Ezzel aztán, mint akik jól végeztek, ismét orditozva, tértek haza ott hagyva alétlan a véreben fetregő Alács Lajost. Ki a szurás következtében, még ma is élet-halál között lebeg. Midőn Turesányi Lajos rendőrbiztos a két duhaj firmát szülei lakásán leakarta tartóztatni, az egyik a rendőrrre vasvillát fogott; azonban a rendőr kiűrtötte kezéből. Előzetes vizsgálat és kellő megpuhítás után át adták mindkét jó madarat a fenyítő járás-bírósnak. Hol a XIX. század humanizmusa értelmében, kihallgatás után, rögtön szabadlábra helyeztettek.

— **Szerelmi dráma Szentesen.** F. hó 25 re viradóra Szentesen egy intelligens fiatal ember és egy leány közös elhatározással megmérgezték magokat. A fiatal embert Bartha Miklósnak hívják, gyógyszerész segéd volt előbb a Várad-i-téle gyógytárban, utóbb pedig Stammer László gyógytárban. Innen kilépve azon ürtigy alatt, hogy az egyetemi vizsgára készül, egy privat háznál vett lakást, hova együtt költözött be Molnár Mari eselédleány-nyal, kivel ugy látszik, még Váradynál köthetett szerelmi viszonyt. Valószínű, hogy önmagával hasonlott meg Bartha, vagy az is meglehet, hogy az anyagi gondok vitték a végzetes lépésre, de a leányt ő vehette rá, hogy kövesse a halálba; a mérget, a strichnint ő adta neki kézhez. A mérge nagy adag volt; mert a szerencsétlen leány iszonyu kínok között halt meg. Bartha ellenben életben szállították be a városi kórházba, hol az elég korán alkalmazott ellenmeggel sikerült életét megmenteni, Kihallgatása alkalmával azt

vallotta, hogy a leány önszántából lett öngyilkossá. Ha Bartha teljesen felépül, a bíróság előtt fog számot adni tottéről és kedvese életéről.

— **Egy betörő hallatlan malőrje.** A f. hó 27-én reggel özv. Cserna Györgyné lakója azt vette észre, hogy Kátai Gáspár zöldbirtoccai házában, özv. Cserna Györgyné kertjében eső része ki van ásva, akkora darabon, hogy azon egy ember bátran beférhet. A lyukon keresztül nagy mennyiségű pehely tódult ki a kertbe, melyet a szél az egész kertben széthordott. Mivel az illető lakó rögtön tisztába jött azzal, hogy itt valami gazember működött, jelentést tett a rendőrségnél. Azonban a rendőrség nem volt képes a házba behatolni: mert az ajtók zárva voltak, a gazda és a gazdasszony a tanyán tartózkodnak. Hamarjában csak azt állapították meg, hogy a ház falát kiasták ugyan, de a dunnát nem huzhatták ki a lyukon, amennyiben az kirepedt. Midőn Kátai Gáspár és neje haza kerültek, a szobából mi sem hiányzott. Ami ugy esett meg, hogy a betörő a fal kiadását lent kezdte; mivel a szoba fel van töltve és így a padozat magasan esik, annak ázott. De ezt csak hamar észrevéve, felfelé kezdte meg aknamunkáját. Akkor meg az a malőr érte, hogy neki ázott az ágy deszkájának. Természetes, hogy a szobába nem hatolhatott be. De veszett fejszének mégis nyelét akart keríteni, felnyult az ágyra és onnan a dunnát leemelte, melyet azután egy szűk nyíláson próbált ki cipelni; e közbe a dunna kirepedt és azért, de valószínűleg azért is: mert akkorra már virradni kezdhetett, munkájával kénytelen volt felhagyni. Azt hisszük, hogy ily sokszoros malőr még betörőt sohasem ért. Valószínű, hogy szidja is az átkozott végzetet. Minden nyomozás dacára, a rendőrség nyomra eddig nem akadt. Ez lehet az egyedüli vigasza a mélyen megsomorodott betörőnek.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

1/1897. Csongrádvármegye beszerzési bizottságától.

Hirdetmény.

Csongrádvármegye hajdu s tiszti legényei részére az 1897. évben szükséges következő ruházati illetmények: 14 drb kávébarna színű köpeny (tisztai forma), 14 drb téli posztó kék nadrág, 14 drb nyári posztó kék nadrág, 14 drb sapka, 14 drb posztó kék attilla, 14 drb vászony zubony és 14 drb vászon nadrág, továbbá 14 pár uj, s 14 pár fejelés csizma elkészítésére ezennel zárt ajánlati verseny hirdettetik. — Felhivatnak válni kívánó iparosok, hogy lepecsételt borítékba zárt ajánlataikat 1897. február 15-ikének d. e. 11 órájáig a f. l. irótnak hivatali helyiségében nyújtásuk be.

Megjegyzetük:

1. Az ajánlathoz a vállalati összeg 10%-a készpénzben, vagy óvadékképes papírokban melléklendő.

2. Az anyagok lehetőleg hazai gyártmányok legyenek, s a minták az ajánlattal bemutatandók.

Az ajánlatok 1897. február hó 15-én d. e. 11 órakor fognak felbontatni s elbíráltatni.

Szentes, 1897. január 26.

Dr. Cicatrics Lajos,
várm. főjegyző, biz. elnöke.

5/1897. vh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csongrádi kir. járásbírósa 5475—5476/895. sz. végzése által a **bécsi élet- és járadék biztosító intézet** végrehajtató javára lak. Szegeden **Szluha József és neje**

végrehajtást szenvedettek ellen, lak: Csanyon, I. 77 frt 64 kr., II. 123 frt 76 kr. tőke, ennek 1895. évi február hó 6. napjától számítandó 6% os kamatai és eddig összesen 43 frt 80 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt és 466 frtra becsült szobabutorból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 5670/896. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Csanyon, alperesek lakásán leendő eszközzésére **1897-ik évi február hó 6. napjának d. e. 10 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen — az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az 1881. évi LX. t.-cz. 111. §-a értelmében, kik az árvereltetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott náleg példányban írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. Végre kötelesek bérbe- vagy haszonbérbeadók az 1881. évi LX. t.-cz. 112. §-a értelmében azon követelés összegét, melyre nézve törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdéséig alulírott nál bejelenteni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csongrádon, 1897. évi jan. hó 19-én.

Bogyó János,
kir. járásbírósa végrehajtó.

2487/896. tk.

Árverési hirdetm. kivonat.

A csongrádi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **a Csongrád városi takarékpénztárnak ifj. Szabó Márton** (kinek neje Pajkó Rozál) végrehajtást szenvedett elleni 200 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a csongrádi kir. járásbírósa területén levő, Csongrád község határában fekvő, a csongrádi 4743. számú tkjvben foglalt ifj. Szabó Márton, Szabó Viktor, Szabó István, Szabó Francziska, Szabó Erzsébet, Tóth Jánosné nevének álló 9881/7a rszámú 1352/1600 hold terü mámai legelőre az árverést 1386 frt utóajánlati kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **az 1897. évi február hó 19. napján délelőtti 9 órakor** megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsáranak 10%-át vagyis 138 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a

kiküldött kezéhez letenni; avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1896. december hó 12-ik napján.

A csongrádi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Szappanos János,
kir. járásbíró.

2025/896. tk.

Árverési hirdetm. kivonat.

A csongrádi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Csongrád városi takarékpénztár** végrehajtónak, **Magyar János** és neje **Gyurkó Erzsébet** végrehajtást szenvedő elleni 700 frt tőke követelés és minden járuléka iránti végrehajtási ügyében a csongrádi kir. járásbírósa területén levő, Csongrád község határában fekvő, a csongrádi 9805. számú tkjvben foglalt s végrehajtást szenvedők Magyar János és neje Gyurkó Erzsébet nevének álló 10441/62., 10442. és 10443. hrszámú, összesen 11483/1600 hold terü mentett rétekre o. é. 157. frt becsárban, valamint a csongrádi 5669. számú tkjvben foglalt, ugyan azok nevének álló 332. 333 hrszámú házra és beltelekre o. é. 400 frt becsárban az árverést a fent ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok **az 1897. évi február hó 16-ik napján délelőtti 9 órakor** a csongrádi kir. járásbírósnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10%-át, vagyis 15 frt 70 kr. és 40 frtot készpénzben, vagy is az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1896. évi november 23.

A csongrádi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Sordovány, kir. aljbiró.

Pénzkölcsön 10—2

hirtokra, házakra, gyárakra és gőzmalmokra első helyü betáblázásra 40 évre 4 1/2 százalékra, 50 évre 4 százalékra, 2-ik és 3-ik helyü betáblázásra 6 százalékra.

Pénzt

váltóra 5—6 százalékra 10,000 frtig gyorsan és discretio mellett szerez, — valamint drága adósságokat convertál, ugyszintén váltókat leszámítottat

SCHWARCZ MÁRTON

Budapest, VII. Miksa-utca 11. sz.
Kitünő referenciákkal szolgálhatok.